A°. 1829. N°. 103.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 29 Augustus.

FRANKFORT, den 25sten Augustus.

Den 16den is de verandering van het Fransche ministerie te Weenen bekend geworden, en ofschoon de Fransche effecten gedaald waren, rezen echter de Oostenrijksche, vermoedelijk omdat men te Weenen van dit nieuwe ministerie gewenschte gevolgen ten aanzien der buitenlandsche betrekkingen verwacht.

— Uit Munchen wordt den 21sten Augustus het volgende geschreven: « De onlangs van hier medegedeelde tijdingen van het doordringen der Russen tot Kirkilissa en van eenen door hen gewonnen veldslag in deze streken, berusten op het verhaal van eenen boven alle verdenking verheven reiziger, (naar men verneemt een Russisch minister) die den 12den dezer uit Weenen was vertrokken, en op den oogenblik van zijn vertrek van eenen even geloofwaardigen man berigt bekomen had van het ontvangen eener officiele mededeeling uit Konstantinopel, dat de Russen tot Kirkilissa doorgedrongen waren en op dezen togt alle Turksche troepen verstrooid hadden. Het schijnt, dat men zich hier dezen snellen voortgang niet zonder het winnen van eenen grooten veldslag kon voorstellen, en derhalve dezen als eene zekere zaak aannam. Thans blijkt uit de jongste tijdingen, dat de Russen den 27sten Julij den overtogt over den Balkan volkomen volvoerd hadden, en dat er geene Turksche armee meer was om hun het verder doordringen te beletten. Dat in de laatste dagen van Julij Russische troepen tot Kirkilissa zijn gekomen, is mede bevestigd geworden. Dat het in 't geheel niet noodig is geweest, eerst slag te leveren om zoo ver te komen, is eene omstandigheid, welke eene erger getuigenis van den toestand van Turkije geeft, dan een verlorene slag zou doen.»

— Brieven uit Odessa melden, dat de expeditie, welke van Sebastopol naar Sizepolis vertrokken is, aldaar is aangekomen. De sterkte der armee van den generaal *Diebitsch* wordt op iets meer dan 30,000 man begroot, en men stelt als zeker, dat deze veldheer naar Konstantinopel doordringen, en aldaar overwinteren zal. — De pest blijft in de vestingen langs de kusten nog heerschen. — Een schip, dat den 5den Augustus te Odessa van Sizepolis is aangekomen, heeft berigt gebragt, dat de pest zich onlangs aldaar op transportschepen heeft geopenbaard. Het scheen, dat door de genomene maatregelen deze plaag zich niet buiten het district van Usatij Khontora zou verspreiden; maar den 7den heeft men te Odessa een sterfgeval gehad, dat de grootste bekommering heeft verwekt. De vrouw van een onlangs overledenen waterdrager is, naar het zeggen der geneesheeren, met bedenkelijke teekenen gestorven. Het woonhuis van deze vrouw en de naburige zijn dadelijk afgesloten.

— Een brief uit Semlin van den 13den dezer meldt het volgende: — « Te Belgrado is alles in de grootste verslagenheid over de tijdingen, die van het oorlogstooneel zijn ontvangen. Volgens dezelven, was de Turksche armee geheel ontbonden, en stond de weg naar Konstantinopel voor de Russen open. De pacha had berigt ontvangen, dat de Russische armee tusschen den 1sten en 3den Augustus te Kirkilissa, waar de weg naar Konstantinopel en Adrianopel zich scheidt, was aangekomen. Eene afdeeling Russische ruiterij en ligte artillerie had dadelijk den weg naar Adrianopel ingeslagen, om, zoo het schijnt, deze stad te bezetten; terwijl de armee zelf zich gereed had gemaakt om op Konstantinopel aan te rukken. Men gelooft, dat de voorhoede der hoofd-armee den 7den Augustus bij Konstantinopel kan wezen, daar de afstand van Kirkilissa tot daar slechts 21½ Duitsche mijlen bedraagt, de wegen goed zijn, het land het noodige onderhoud voor de armee aanbiedt, en de voortgang van dezelve niet kan gestuit worden. De verdedigingsmiddelen aan gene zijde van den Balkan zijn erbarmelijk; te Adrianopel, de tweede stad des rijks, zijn een bataillon geregelde infanterie en twee regementen geregelde kavallerie; de militie, welke hoogstens 4000 man bedraagt, is met den slechtsten geest bezield. Hieruit kan men het geheel opmaken. Konstantinopel alleen wordt door een verschanst kamp, hetwelk 20,000 man bevatten kan, beschut. Men vreest, dat ook de hoofdstad geen grooten weerstand bieden zal, wijl de oude vrienden der janitsaren het hoofd opsteken en het volk oprruijen.» — Dit berigt schijnt ten nadeele der Porte wel eenigzins overdreven te zijn, en men moet opmerken, dat de andere berigten, volgens welke de Russen dit jaar niet verder dan Adrianopel zullen doordringen, naar de laatste officiele tijdingen de meeste waarschijnlijkheid voor zich hebben.

PETERSBURG, den 15den Augustus.

Het dagblad van Petersburg behelst het volgende uittreksel uit eenen brief uit Aidos van den 29sten Julij, ten aanzien der jongste krijgsgebeurtenissen: — « Eindelijk is de Balkan overgetrokken. Mesambri, Achiolu, Burgas, kortom, de omtrek van de geheele golf zijn door onze troepen bezet. De geslagene en uiteen gejaagde Turken vlugten in alle rigtingen. Tot heden hebben wij hun (na den overtogt over den Balkan) 65 kanonnen en een groot aantal vaandels ontnomen en 3000 krijgsgevangenen gemaakt. Het was den 22sten, toen de opperbevelhebber zich op den hoogsten top van den Balkan bevond, dien het hoofdkwartier in den nacht bij het dorp Erkelsch passeerde. Onmogelijk is het, de verbaasdheid der armee te beschrijven over de weinige plaatselijke hinderpalen, die zich bij den overtogt opdeden. Wat den vijand betreft, de troepen, die het hoofdkwartier volgden, hebben hem zelfs niet eens te zien gekregen, en de korps van de generaals *Roth* en *Rudiger* hebben hem ook slechts op den zuidelijken kant van den Balkan ontmoet. In den oogenblik, toen de troepen van de hoogte der bergen de golf van Burgas ontwaar werden, ging er een algemeene kreet van *hurrah* op. Den 23sten gingen wij den Balkan af; onderwegs ontvingen wij de tijding der verovering van Mesambri, en wij hadden het schoone schouwspel voor oogen, een gedeelte van onze vloot in de baai voor anker te zien liggen. De opperbevelhebber begaf zich met zijn gevolg aan boord van het linieschip *Parijs*, waar de admiraal een luisterrijk middagmaal gaf, bij welken het aan geene toasten ontbrak.

« Sedert zijn wij door nieuwe zegepralen tot hier gekomen. Het komt ons inderdaad alles als een wonder voor, en de wanorde, de desorganisatie en de schrik der Turken zijn van eenen gansch bijzonderen aard. Zij vlugten en trekken terug naar Adrianopel. Den 27sten was onze voorhoede te Karnabat. Nog weet men niets bepaalds over de bewegingen en plannen van den groot-vizier.

« Te Aidos zijn wij eerst onder dak gekomen. De opperbevelhebber heeft hetzelfde huis betrokken, dat de groot-vizier gedurende den ganschen winter heeft bewoond. Digt bij ons en verre weg in den omtrek is alles rustig en stil, als of wij te midden van den vrede leefden. Heden moet een gedeelte onzer voorhoede reeds te Faki zijn.»

— Den 11den dezer is de Perzische Prins *Chosrew-Mirza* te Zarskoje-Selo aangekomen. Aan den grooten trap van het paleis werd hij door den luitenant-generaal *Sacharshewsky* ontvangen. Een eskadron van het regement lijf-husaren met het vaandel maakte de eerewacht uit, welke, nadat de Prins binnen het paleis was, door de gewone wacht van het paleis werd afgelost. In de vertrekken van het paleis werd Zijne Hoogheid door den opper-ceremoniemeester van het keizerlijke hof, namens Zijne Majesteit den Keizer, gecomplimenteerd. Zijne Hoogheid was voornemens den 12den te Zarskoje-Selo te blijven, om aldaar al het merkwaardige in oogenschouw te nemen, en zich vervolgens naar Peterhof te begeven.

— De brief, waarbij Z. M. de Keizer den generaal graaf *Paskewitsch van Erivan* tot ridder der orde van *St. George* 1ste klasse benoemd heeft, is van den volgenden inhoud:

« Aan onzen generaal der infanterie, den adjudant-generaal, graaf *Paskewitsch-Eriwansky*, opperbevelhebber van het afgezonderde Kaukasische korps.

« Sedert den aanvang van den tegenwoordigen oorlog met de Turken, hebben de aan uw bevel toevertrouwde troepen van het afgezonderde Kaukasische korps niet opgehouden, zich door de uitstekendste daden te onderscheiden, en de spoedig op elkander gevolgde veroveringen der vestingen Kars, Achalkalaki, Hartwisz, Poti en Bajazet, en eindelijk de slag onder de muren van Achalzich en de bestorming dezer vesting hebben uwen veldtogt des vorigen jaars de luisterrijkste veldtogten doen evenaren, en u eenen onverwelkelijken roem en onze volkomene erkentelijkheid verworven. Dan voor uwe bekwaamheid en veldheers talenten waren nog belangrijker zegepralen bewaard. Vasten voet in uwe veroveringen zettende, zijt gij, met den aanvang van den veldtogt dezes jaars, met vastberaden moed, midden in het vijandelijke gebied gedrongen; en, geene hinderpalen ontziende, binnen veertien dagen twee hooge met sneeuw bedekte bergruggen overgetrokken, hebt twee Turksche armeeën volkomen geslagen en verstrooid, eenen der opperbevelhebbers derzelve gedurende den slag zelf, gevangen genomen, twee kampen, de gewigtige vesting Hassan-Kale veroverd, den vijand al zijn geschut ontnomen,

en, steeds voortrukkende, den 9den Julij de zegevierende vanen van Rusland op de muren van Erzerum, het middelpunt der magt des vijands in het Oosten, geplant, en den seraskier van Erzerum zelf, den opperbevelhebber van de Turksche armee en van gansch Aziatisch-Turkije, krijgsgevangen gemaakt.

« Deze nieuwe luisterrijke overwinning, de vrucht van uwe uitstekende militaire berekeningen, uwe vastberadenheid en voorbeeldige snelheid in de uitvoering, hebben u onze hoogste welwillendheid en onze bijzondere keizerlijke erkentelijkheid verworven; ten blijke daarvan, benoemen wij u tot ridder der orde van *St. George* 1ste klasse.

« Wij zijn overtuigd, dat eene zoo schitterende belooning uwen ijver ter voortzetting van uwe uitstekende, het vaderland zoo nuttige diensten nog verhoogen, en de onder uw bevel staande troepen met nieuwen heldenmoed vervullen zal en hen versterken in het besluit, om de voetstappen van hunnen waardigen aanvoerder te volgen.

« Ik blijf u met onze keizerlijke gunst steeds toegenegen.»

Alexandria bij Peterhof, den 8sten Augustus 1829.

(get. NIKOLAAS.»

WEENEN, den 19den Augustus.

Uit Salonichi wordt den 1sten dezer het volgende gemeld: — « Een tartaar, die den 29sten Julij uit Konstantinopel is aangekomen, heeft aan den stadhouder alhier een bevel van den Grooten Heer overgebragt, volgens welk alle weerbare mannen binnen 24 uren moeten opkomen, om zich, onder bevel van Kiaji-Bei, den eerstgeboren zoon van onzen pacha, zoo spoedig mogelijk over Adrianopel naar de armee te begeven. Buitendien heeft Achmed-Bei, een der grootste leenbezitters van dit pachalick, bevel ontvangen, om dadelijk 3000 man militie te leveren. Een even dringend bevel tot eene ligting in massa is ook aan de overige pacha's van Macedonie en Romanie afgezonden, met last aan de Aijans, Musselims en Aga's, om zich in persoon aan het hoofd hunner manschap te stellen, en deels in de rigting over Adrianopel, deels naar de streken van Widdin op te breken. In de nader bij Konstantinopel liggende provincien, waar de fermans van den Grooten Heer vroeger ontvangen werden, zijn de bevelen des Sultans reeds stiptelijk uitgevoerd; hier wordt ijverig aan de volvoering derzelve gearbeid, en zal binnen weinige dagen alles tot den uittogt gereed wezen. De Aijan van Seres zal met zijne manschap reeds op marsch zijn. Naar Thessalie, hetwelk troepen tegen de Grieken te leveren heeft, zijn, naar men verneemt, geene dergelijke fermans afgezonden.»

— Volgens berigten uit Smijrna van den 29sten Julij, hebben de Engelsche en Fransche consuls aldaar hunne posten weder aanvaard, en zijn de vlaggen op hunne gebouwen met veel plegtigheid hersteld.

PARYS, den 25sten Augustus.

De heer *d'Haussez*, prefect van de Gironde en lid van de kamer der afgevaardigden, is tot minister van marine benoemd. De heer *d'Haussez* heeft altijd het ministerie van *Villèle* ondersteund en in de laatste sessie steeds met de ultra's gestemd.

— Een buitengewoon koerier van Konstantinopel is heden te Parijs aangekomen met brieven van den 7den dezer. Men vreesde toen aldaar, dat de Russen te Adrianopel zouden zijn. Wat Erzerum, de hoofdstad van Natolie, betreft, verzekerde men te Konstantinopel, dat deze belangrijke stad, ten gevolge van eenen opstand der oude Janitsaren, aan de Russen was overgeleverd.

— Men had gisteren alhier het gerucht verspreid, dat de Engelsche admiraal *Malcolm* de Dardanellen was binnengeloopen. Dit gerucht wordt heden door de ministeriele bladen stellig tegengesproken. Den 9den Augustus bevond zich het eskader, onder bevel van dien admiraal, te Ipsara.

— Van de jongste onderhandelingen met den Deij van Algiers verneemt men het volgende:

« Frankrijk zou den heer *Deval* (dien de Deij met een waaijer in het gezigt heeft geslagen) niet meer als consul-generaal naar Algiers zenden, en de door den Deij gevorderde schuld, indien zij wettig was, betalen, mits *Hussein-Beij*, van zijnen kant, eenen ambassadeur naar Parijs zond, om *Karel X* verschooning te vragen wegens de beleediging van eenen zijner vertegenwoordigers, en dan tevens zijne belangen met den jood *Bacry* af te doen, die zich te Parijs bevindt en dien de regering niet wil uitleveren.

« In het jaar 2 der republiek ging het gouvernement met *Bacry* verbindtenissen aan over de leverantie van granen. *Bacry* begaf zich naar Algiers en maakte schikkingen met den Deij. De kapers namen verscheidene onzer schepen weg, en onze regering weigerde de leveranciers te betalen. Later werden aan *Bacry* 7 millioen betaald; doch deze schijnt aan zijne verbindtenissen jegens den Deij niet voldaan te hebben. De Deij wil nu van geen onzer voorstellen hooren en schijnt zich om onze dreigementen niet te bekreunen.»

HAARLEM, den 26sten Augustus.

Uit den inhoud van de dagbladen van Batavia tot den 9den Mei blijkt, dat de vijandelijkheden met de muitelingen in de vorstendommen den 10den April zijn hervat. De rust, welke de Nederlandsche krijgsbenden gedurende den wapenstilstand hadden genoten, had eenen zeer voordeeligen invloed gehad op de gezondheid der troepen, waarvan een groot deel in Januarij in 't hospitaal lag. Daarenboven was de krijgsmagt aanmerkelijk versterkt, zoo door troepen uit het moederland, als door benden uit de verdere Oost-Indische bezittingen; weshalve men zich gereed maakte, om den oorlog met kracht door te zetten. — De muitelingen hadden den 18den April eenen aanval beproefd op de kolonne van den overste *Ledel*, en den 20sten op de afdeeling van den kapitein *ten Have*, doch waren in beide die ontmoetingen met verlies afgeslagen. Met lof worden in de deswege bekend gemaakte berigten genoemd de kapitein *van Hagenbergen*, de luitenants *Kock*, *van Haake*, *van de Casteel*, *Andriessen*, *de Kempenaar*, *Tegelaar* en *Padtberg*.

ZUTPHEN, den 26sten Augustus.

Men verneemt, dat, behalve het adres, door den raad der stad Zutphen onlangs opgemaakt, ook dezer dagen een ander, door een voornaam aantal harer ingezetenen geteekend, aan Z. M. is opgezonden, beide inhoudende de bezwaren en onheilen, die uit het ontworpen plan der rivier-afleidingen, en het bijzonder uit den overlaat bij de Lobithsche zandplaat voor deze stad en omstreken zouden voortvloeijen.

BORKULO, den 25sten Augustus.

Volgens een vroeger daartoe ontworpen plan, hebben zich eenige der voornaamste ingezetenen dezer stad, met anderen uit het naburig Geesteren, Eibergen en Nede gisteren avond alhier vereenigd, ten einde ter gelegenheid der verjaring van onzen geliefden Koning eene vriendschappelijke en vrolijke bijeenkomst te houden. Deze zamenkomst heeft dan ook in allen opzigte aan het oogmerk voldaan, en is zeer ten genoege van alle aanwezigen afgeloopen; terwijl men bij deze gelegenheid onder elkander wedijverde om door het instellen van toasten, het zingen van volksliederen, als ook door het voorlezen van eenige toepasselijke dichtregelen, zijne liefde voor Vorst en vaderland met den meesten geestdrift aan den dag te leggen.

Mengelwerk.

DYK- EN POLDERBESTUREN.

Zie hier het bedoelde ontwerp-adres van den heer VAN NISPEN VAN PANNERDEN:

SIRE!

In den loop onzer tegenwoordige vergadering zijn bij ons ingekomen een aantal adressen van besturen en grondbezitters, die in onderscheidene Polder-Districten dezer provincie zijn ingelijfd, deels regtstreeks aan ons gerigt, of vroeger aan Uwe Majesteit aangeboden, en alnu kopielijk met geleidende verzoekschriften, aan ons medegedeeld, alle bezwaren inhoudende tegen de invoering van een reglement op het beheer der rivierpolders in *Gelderland*, door Uwer Majesteits besluit van den 30sten December 1828 N°. 114, als eene proeve voor den tijd van drie jaren, goedgekeurd en ter executie aan onze gedeputeerde staten verzonden.

In die zelfde vergadering zijn door sommigen onzer medeleden voorstellen over dit onderwerp gedaan en op verschillende gronden ontwikkeld, waarvan het gevolg geweest is, dat wij, na eene ernstige beraadslaging, doordrongen van het hoog gewigt der zaak, besloten hebben aan Uwe Majesteit het tegenwoordig onderdanig adres aan te bieden.

Wij zullen, na de aandacht van Uwe Majesteit niet noodeloos te vermoeijen, met den meest mogelijken eerbied, en bezield met het hoogste vertrouwen in Uwer Majesteits bedoelingen voor het geluk en welzijn van Hoogstdeszelfs getrouwe onderdanen, — *in de eerste plaats* verkort opgeven de bijgebragte bezwaren, vervat in de onderscheidene adressen, en vervolgens *in de tweede plaats* vrijmoedig openleggen de [illegible] gronden, welke ons geleid en genoegzaam eenparig hebben doen besluiten om het tegenwoordig eerbiedig vertoog in te zenden.

Wij hebben ten aanzien der door de requestranten ingediende adressen bevonden, dat dezelve zijn deels van *bijzonder* en gedeeltelijk van *algemeenen* [illegible] adressen, [illegible].

A. Van heeren of eigenaren van voormalige heerlijkheden, die van ouds gehad hebben het regt en de benoeming van dijkgraven en heemraden en het doen voeren van afzonderlijke schouwen over de dijken, welke regten zij vermeenen dat door Uwe Majesteit, als Souverein Vorst der *Nederlanden*, bij besluit van den 26sten Maart 1814 N°. [illegible] wederom in volle kracht hersteld en sedert op geene wettige wijze afgeschaft, maar integendeel nader door de koninklijke besluiten, op [illegible] het dijkwezen, zijn versterkt;

B. Van besturen en grondbezitters van polders der tweede en derde klasse, die te voren nimmer tot een der hooge dijkstoelen behoord hebben, en welke nu, ten gevolge der vastgestelde circumscriptie van nieuwe Dijk- en Polder-Districten, met bovenmatige en hoogst bezwarende lasten, niet evenredig met de waarde hunner landen en gronden, bezwaard te worden, omdat in vele der kleine Polder-Districten de [illegible] lijksche kosten per bunder, slechts eenige weinige centen [illegible], waartegen in de Polder-Districten der eerste klasse de [illegible] omslagen op *f* 3-00 per bunder te ramen zijn, zoo dat in sommige gevallen de nu betaald wordende of in het vervolg op te brengen contributie staat in de verhouding van 1 tot 120. — En

C. Van grondbezitters in districten, die nimmer onder eenig polder-bestuur behoord hebben, maar nu staan ingelijfd te worden met het een of ander groot Polder-District, onder de verpligting, om voor het vervolg te moeten deelen in geheel nieuwe en tot heden bij hen volstrekt onbekende dijklasten en gevaren, die zij, als gezegd, in gewone tijden op ten minste drie gulden voor iedere bunder bepalen, en gevolgelijk op meer dan de revenuen van sommige landen en gronden.

Behalve deze *bijzondere* bezwaren, vermeenen de adressanten *in het algemeen*

A. Dat de bepalingen, ten aanzien der circumscriptie, het vernietigen van vele Dijk- en Polder-Besturen, gepaard aan eene geheele afschaffing van alle vroegere reglementen op dit stuk, geacht worden kunnen, te staan in tweestrijd met de voorschriften bij art. 222 der grondwet, omdat daarbij de laatstgoedgekeurde reglementen der genoemde collegien verklaard zijn uit te maken den voet van derzelver inrigtingen, en dit grondwettig beginsel is gestaafd door Uwer Majesteits stellige verklaring, vervat bij Hoogstdeszelfs besluiten van den 7den Januarij 1817 en 16 Julij 1820, volgens welke, *uit kracht der grondwet*, alle hooge en andere heemraadschappen, wateringen, waterschappen, dijk- en polder-besturen en andere kollegien in hunne regten en instellingen niet alleen zijn gehandhaaft, maar ook de laatstgoedgekeurde reglementen dier kollegien geacht worden moeten den voet van derzelver instelling uit te maken; met verdere bijvoeging, dat, alzoo omtrent de wettige voortduring van derzelver instellingen en verordeningen, geen redelijken twijfel bestaan kan, het daarvoor moet gehouden worden, dat de in de noordelijke provincien bestaande Dijk- en Polder-Kollegien als zoodanig gezag *moeten blijven* uitoefenen, als aan dezelve bij hunne *voortdurend* in stand gebleven instellingen is toegekend.

Waaruit de adressanten dan ook de gevolgtrekking hebben afgeleid: 1°. dat de grondwettige handhaving van alle Dijk- en Polder-Besturen niet behoort verkort te worden, door vernietigingen en inlijvingen dier kollegien met andere Polder-Besturen, tegen den wil der belanghebbenden en buiten erkende noodzakelijkheid; en 2°. dat in de laatstgoedgekeurde reglementen wel verbeteringen en veranderingen in het belang der ingelanden mogen worden voorgedragen en vastgesteld, maar dat nimmer die reglementen aan eene geheele vernietiging kunnen worden onderworpen.

En B. Dat, ten gevolge van dit een en ander, de circumscriptie, zoo als die bij Uwer Majesteits besluit van 28 December 1828 is goedgekeurd, grondwettig niet ter executie kan gesteld worden, omdat daarbij, zoo wel de bestaande kollegien, als de grondwettig gehandhaafde reglementen worden afgeschaft en eenen nieuwen staat van zaken ingevoerd, die, behalve de voors. grondwettige bepalingen, zelfs in vele opzigten het regt van eigendom en het genot daarvan verkorten.

Na aldus aan Uwe Majesteit zoo kort mogelijk te hebben bekend gemaakt hetgeen door de belanghebbenden ter onzer kennis gebragt en beweerd geworden is, zal Uwe Majesteit ons gelieven te veroorloven, eenige eerbiedige consideratien, die wij, onder submissie, vermeenen te mogen strekken tot grondslag van onze ten slotte dezer onderdanig te doene verzoeken.

Het zal wel, Sire! aanvankelijk van onzen kant geen betoog behoeven, dat dit ons adres niet spruit uit eenen geest van ondoelmatigen tegenstand, veel minder uit de zucht om de billijke handelingen van het gouvernement in den weg te staan, of om onrust en verwarring te stichten, misnoegen op te wekken en zaden van tweedragt te verspreiden.

Want wij treden hier alleen op voor een onderwerp van bloot provinciaal belang, ter behartiging der bijzondere regten van duizende onzer medeburgers, en, wat nog meer voor ons getuigt, Uwe Majesteit heeft in onze tot hieraan toe gehouden beraadslagingen, zoo wij eerbiedig vertrouwen, steeds een afdoend bewijs aangetroffen, dat liefde voor Vorst en Vaderland de leidsvrouw is van onze handelingen, en alle andere laakbare bedoelingen ons ten eenemale vreemd zijn.

Met de zuiverste inzigten dus en in het vast vertrouwen, dat Uwe Majesteit onze pligtmatige pogingen met welgevallen zal gelieven op te nemen, bidden wij Uwe Majesteit in gunstige overweging te willen nemen:

Dat het, volgens de bepalingen van art. 146 der grondwet, in onze daarbij omschreven attributen ligt, *in het algemeen* om alle zoodanige reglementen en ordonnantien te maken, als wij voor het algemeen provinciaal belang noodig oordeelen, behoudens Uwer Majesteits goedkeuring.

En dat zulks, naar aanleiding van art. 222 der grondwet, *meer bijzonder* het geval is in Dijk- en Polder-Zaken, ten aanzien van welke aan ons, bij uitsluiting van elk ander gezag, de bevoegdheid is toegekend, om, onder de goedkeuring van Uwe Majesteit, in de reeds bestaande of laatstgoedgekeurde en door de grondwet zelve gehandhaafde reglementen, *of* uit eigen beweging veranderingen te maken, *of* op de voordragt van de hooge- en andere heemraadschappen, wateringen, waterschappen, dijk- en polder-besturen of andere belanghebbenden, aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te stellen.

Met dit inzigt, met het redelijk doel, om hetgeen werkelijk bestond te verbeteren, hebben wij, ten gevolge der consideratien van eene vroeger tot dat einde benoemde personele commissie, in onze vergadering van den 7den October 1825, beraamd en aan Uwe Majesteit ingezonden een reglement op het beheer der rivier-polders in *Gelderland*.

Wij hebben echter daarbij nimmer de bedoeling gehad, noch mogen hebben, om, door de invoering van dat reglement, eene algemeene reorganisatie in de Dijk- en Polder-Besturen daar te stellen, door de kollegien, welke werkelijk en wettig bestonden, te vernietigen, kleine aan groote Polder-Districten toe te voegen, en al wat vroeger, ten dezen aanzien, reglementair was vastgesteld, geheel weg te ruimen en eene volstrekt nieuwe orde van zaken daar te stellen. — Van het tegengestelde eener dusdanige bedoeling, hebben wij een sprekend bewijs gegeven, toen, in onze vergadering van Julij 1826, aan ons ter overweging aangeboden werd eene circumscriptie van geheel nieuwe Polder-Districten, alzoo wij destijds verklaard hebben, ons daarmede volstrekt niet te kunnen vereenigen.

Het is voorwaar alleen aan ons zelve te wijten, dat wij destijds de beweeggronden van ons afkeurend gevoelen niet in het breede aan Uwe Majesteit ontvouwd, maar ons bloot bepaald hebben tot de inzending der aan ons over dat onderwerp ingediende bezwaren, maar wij verkeerden toen in de hoop, dat die bezwaren, met ons afkeurend gevoelen, nopens de circumscriptie, in verband staande, Uwe Majesteit zouden hebben genoopt om onze meer gemotiveerde gevoelens te vorderen en van ons te verlangen een verbeterd en meer met de belangen der in de provincie aanwezige Polder-Districten veranderd ontwerp.

Deze hoop en dit onderdanig vertrouwen is echter, Sire! tot ons innig leedwezen, niet verwezenlijkt geworden.

Integendeel heeft het Uwe Majesteit, zeer gewis met de weldadigste inzigten, behaagd, om aan onze gedeputeerden ter executie toe te zenden een besluit, den 28sten December 1828 No. 114 genomen, waarbij, tot eene proeve voor den tijd van drie jaren, is goedgekeurd een reglement op het beheer der Rivier-Polders in *Gelderland*, en eene daarbij gevoegde circumscriptie van geheel nieuwe Polder-Districten, met gelijktijdige intrekking van alle vroeger bestaan hebbende reglementen, op het stuk van Dijk- en Polder-Zaken.

Bij eene zorgelijke beschouwing dier stukken zijn er, (wij moeten het rondborstig en tevens tot ons leedwezen betuigen) dadelijk bij ons opgestaan twee bedenkingen, te weten:

1°. Dat het reglement, door Uwe Majesteit goedgekeurd, niet is dat, hetwelk in onze vergadering op den 7den October 1825 is vastgesteld. En

2°. Dat, ongeacht de vertoogen der belanghebbenden en ons daarmede overeenstemmend gevoelen, uitgebragt in onze vergadering van Julij 1826, eene circumscriptie is vastgesteld, die eene geheele vernietiging van vroeger wettig bestaan hebbende Polder-Districten ten gevolge hebben moet, en vele duizende bunders land met Polder Districten vereenigt, die nimmer tot eenigen polder hebben behoord.

Zijn nu deze beide opmerkingen juist, — waaromtrent Uwe Majesteit zich gereedelijk kan vergewissen, — is de kracht en bedoeling van art. 146 en 222 der grondwet zoodanig als hiervoor door ons een en ander is aangenomen en beoordeeld; dan gelooven wij ook, behoudens allen mogelijken eerbied, dat aan het, door Uwe Majesteit den 28sten December 1828 goedgekeurd, reglement geen grondwettig gevolg kan gegeven worden.

De provinciale staten onthouden zich van alle gissingen nopens de wijze, hoe dat reglement in zoo veel opzigten buiten overeenstemming gebragt is met hunne voordragt en onderscheidene geheel nieuwe beginselen en bepalingen bevatten kan, zonder dat zij, of de daarbij belanghebbenden, deswege zijn gehoord.

Maar zoo het in dit geval nog onder de mogelijkheden te stellen is, dat met goede bedoelingen bij een der ministeriele departementen die veranderingen ontworpen en als het werk der staten aan Uwe Majesteit aangeboden zijn, dan kan er, naar onze eerbiedige meening, ten aanzien der daarbij vastgestelde circumscriptie, voor zoodanige vooronderstelling geen voedsel hoegenaamd zijn, omdat ook die circumscriptie volstrekt niet geacht worden kan uit den boezem van onze vergadering te zijn ontsproten; daar dezelve integendeel aan ons alleen tot het geven van consideratien, na verhoor der belanghebbenden, is *toegezonden*, met dat gevolg, dat genoegzaam al de polders, welke met eene vernietiging werden bedreigd, mitsgaders vele districten, welke nimmer tot eenen polder behoord hebben, maar nu aan Polder-Districten staan toegevoegd te worden, daartegen bij gemotiveerde adressen hebben gereclameerd, en wij, op grond van de daarbij vervatte en hiervoren mede aangestipte motiven, ons met die circumscriptie volstrekt niet hebben kunnen vereenigen, zoo wel omdat wij destijds van oordeel waren en ook nog in de meening verkeeren, dat het voortdurend bestaan der Dijk- en Polder-Besturen door de grondwet stellig verzekerd is, als uit reden, in den voorgestelden maatregel vele onbillijkheden werden aangetroffen, die bij de uitvoering stof tot veelvuldige klagten geven moesten en daardoor geschikt te achten waren, om misnoegen bij de goede ingezetenen, wegens de verkorting hunner regten van eigendom en vreedzaam bezit, te verwekken.

Dat dit werkelijk het geval is en die circumscriptie, naar onze eerbiedige meening, niet kan ingevoerd worden, zal, zoo wij hopen, Uwe Majesteit al dadelijk kunnen ontwaren, bij de overweging, dat, behalve de volstrekte vernietiging van vele wettig bestaande Polder-Besturen en de afschaffing hunner grondwettig gehandhaafde reglementen, het gevolg opkomen zal, dat de grondbezitters in de kleine Polder-Districten, die nu, sommige slechts 2½, 5, 10 of eenige meerdere centen per bunder opbrengen, in de aanzienlijke meerdere kosten en lasten der groote Polder-Districten zullen moeten deelen, en dat duizenden van grondbezitters, wier landen nimmer tot eenigen polder behoord hebben of door bijzondere overeenkomsten van dijk- en andere lasten zijn vrijgemaakt, door de inlijving aan een bezwaar van *f* 3-00 per bunder zullen worden onderworpen, waaruit eene aanzienlijke vermindering der waarde en dadelijk verlies in inkomsten voortvloeijen moet, zoodanig, dat vele weinig productive gronden voor de lasten zullen moeten worden afgestaan.

Het zijn, Sire! misschien ook deze beweeggronden, welke Uwe Majesteit in Hoogstdeszelfs vaderlijke bezorgdheid voor het geluk en welzijn uwer getrouwe onderdanen bewogen zullen hebben, om het reglement en de circumscriptie slechts voor den tijd van drie jaren tot eene proeve goed te keuren.

Maar Uwe Majesteit veroorlove ons de eerbiedige aanmerking, dat de regten en belangen, welke in vereeniging staan gebragt te worden, te strijdig en te onvereenigbaar zijn, om immer in overeenstemming te kunnen komen, terwijl het bezwaar, hetwelk dadelijk door de invoering der circumscriptie in de meeste districten ontstaan moet, door de aanzienlijke verhooging der Polder-Lasten, zelfs buiten calamiteuse gebeurtenissen, nimmer verminderen, maar integendeel dag aan dag in gewigt en drukking toenemen en invloed hebben zal op de waarde der gronden, bij verkoop en versterf, gedurende den proeftijd, mitsgaders op de regten van alienatie en successie, welke door den staat geheven worden, en waardoor ook al de reeds gemaakte kadastrale berekeningen in eens den bodem ingeslagen worden.

Ten gevolge dat wij voor ons het, onder de nederigste submissie, daarvoor mogen houden, dat de proef nog erger dan het kwaad zelve te achten is en de grootste verwarringen zal doen geboren worden.

Bestonden echter al de door ons eerbiedig ontvouwde daadzaken niet. — Mogt het zelfs door Uwe Majesteit daarvoor gehouden worden, dat onze vertoogen, ten aanzien van het ongrondwettige, van genoegzamen grond ontbloot waren (waarvan wij echter met reden het tegendeel mogten gelooven) in dat geval, Sire! zijn onze hierna te melden verzoeken ge-

grond op de bewustheid, die wij hebben, dat zich, in den loop der laatste vier jaren, een aantal bezwaren en nieuwe gezigtspunten, ten aanzien der onderwerpelijke zaak, hebben opgedaan, die ons voorgekomen zijn van dat gewigt, dat eene herziening van het Polder-Reglement en der circumscriptie voor de regten, belangen en behoeften onzer ingezetenen, welke in Dijk- en Polderzaken belang hebben, tot het volstrekt noodzakelijke behoort, en dat alleen ook om die reden onze verpligting optreedt, om van de ons grondwettig toekomende bevoegdheid, door Uwe Majesteit, bij art. 199 van het Polder-Reglement nog nader verzekerd, een gepast gebruik te maken, door Uwe Majesteit reeds dadelijk bij het tegenwoordig onderdanig adres de eerbiedige opmerking te maken, dat het reglement, zoo als het ligt, niet dadelijk uitvoerlijk is, maar eene noodwendige herziening noodig heeft.

Doordrongen, Sire! van het gewigt en de hooge aangelegenheid dezer bedenkingen; — overtuigd, dat Uwe Majesteit in onze pogingen, tot afwending van zoo vele bezwaren, waaraan een groot aantal grondbezitters dezer provincie staan onderworpen te worden, niets anders aantreffen zal dan de uitwerkselen van ons openhartig streven en van onze duidelijke verpligting, om het welzijn en de rust der ingezetenen in materie van provinciale en plaatselijke belangen met al ons vermogen voor te staan; —

Diep doordrongen eindelijk van de bewustheid, dat Uwe Majesteit iedere poging ten goede steeds met welgevallen opneemt en niets anders beoogt, [illegible] ter harte neemt, dan het welzijn van Hoogstdeszelfs getrouwe onderdanen, die, wel is waar, door den druk der tijdsomstandigheden veel, zeer veel, geleden hebben, maar in liefde, trouw en onbegrensde eerbied steeds uitgemunt, den besten der Koningen vereerd en in vele opzigten gewedijverd hebben om alles te doen, wat voor het welzijn des vaderlands noodig en doelmatig geacht wordt; — Nemen wij dan ook de onderdanige vrijheid het tegenwoordig eerbiedig adres aan Uwe Majesteit te doen toekomen, met de ootmoedige bede, dat het Uwe Majesteit behagen mag te verstaan, dat het reglement op het beheer der Rivier-Polders in *Gelderland*, den 28sten December 1828 goedgekeurd, provisioneel niet zal worden gesteld ter executie, en de Provinciale Staten te magtigen, om al hetgeen, hetwelk daartoe betrekking heeft, op nieuw voor te nemen en aan Uwe Majesteit aan te bieden zoodanig nader ontwerp, als die vergadering, in het belang der Ingelanden, na een behoorlijk ingesteld wettig verhoor, zal oordeelen en vermeenen te behooren.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 28sten Augustus 1577 werd het opgerigt standbeeld van ALVA omver gerukt en vernield.

Den 28sten dito 1602 werd AMELIA VAN SOLINS, Prinses van Oranje, geboren.

Den 28sten dito 1817 had de afstand van Fransch *Guyana* aan *Portugal* plaats.

Den 29sten dito 1584 stierf te *Gent* de beroemde Nederlandsche schilder en dichter L. DE HEERE.

Den 29sten dito 1618 werden OLDENBARNEVELD, DE GROOT en HOOGERBEETS gevat.

Den 29sten dito 1819 stierf de edele en om zijne moedige bedrijven zoo zeer beroemde FRANS NAEREBOUT.

ARNHEM, den 28sten Augustus.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 27 Aug. 2 El 4 Palm 4 Duim; gewassen 0 D., gevallen 5 D.
Den 28 dito 2 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 0 D., gevallen 0 D.

§ § § Het BESTUUR der HOLLANDSCHE SOCIETEIT van LEVENSVERZEKERINGEN, opgerigt in den Jare 1807 te *Amsterdam*, van tijd tot tijd ziende vermeerderen de aanvrage tot het aangaan van CONTRACTEN van LEVENSVERZEKERINGEN, LYFRENTEN en voorziening van PENSIOENEN, ten behoeve van Weduwen of andere betrekkingen, heeft, daartoe aangezocht, besloten de voldoening van de gevorderde Jaarlijksche Premien ter keuze der belanghebbenden, te stellen, het zij in eens voluit binnen den tijd van veertien dagen na den ingang van elk verzekerings-jaar, het zij alle drie maanden binnen acht dagen na het ingetreden kwartaal.

Het Kantoor der Societeit wordt gehouden op de Keizersgracht tusschen de Leidsche en Spiegelstraten No. 657 te *Amsterdam*.

In naam van het Bestuur,
JACOB HARTSEN
Directeur.

§ § § Te *Arnhem* in *het Zwijnshoofd*, zal, op den 1sten September 1829, des avonds ten 6 ure, de FINALE TOESLAG geschieden, van het BUITENGOED *DULKERSHOF*, breeder in de Arnhemsche Couranten van den 1sten en 15den Augustus ll. omschreven, en waarvan de inzet staat op *f* 7800-00. Nader adres bij den Notaris *NYHOFF*.

§ § § De Notaris *HOEFHAMER*, te *Elburg*, zal op Donderdag den 27sten Augustus 1829, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Haas*, te *Elburg* ten inzet, en den 10den September daaraanvolgende bij toeslag veilen en verkoopen:

1°. Een modern, voor weinige jaren nieuw opgebouwd HUIS en WEERE, staande in het beste gedeelte der Stad *Elburg*, aan de *Beekstraat*, in het Ooster-Kwartier, No. 144, bevattende negen BOVEN- en BENEDEN KAMERS, waaronder er, die Behangen en van Stookplaatsen voorzien zijn, voorts twee ruime KEUKENS, waarin eene dubbele POMP voor Regen- en Welwater en verdere COMMODITEITEN, alsmede een KELDER en eene OPENE PLAATS, wordende thans in huur bewoond.

2°. Een KOETSHUIS en STAL, nabij het voorschreven Huis, No. 82, staande aan de Kerkstraat, in het Noorderkwartier, in perceelen of in massa.

De veilings-voorwaarden zijn ten Kantore van den Notaris voornoemd te zien, bij wien, gelijk ook ten Kantore van den Heer Ontvanger *WYNNE* te *Elburg*, nadere inlichting en aanwijzing te bekomen is.

§ § § In de maand October dezes jaars, zal, ten overstaan van den Notaris *J. C. FISCHER*, residerende te *Ede*, publiek te *Bennekom* worden verkocht:

Diverse HOOIVELDEN, BOUWLANDEN en BOSSCHEN, waaronder:

Een extra welgelegene UITERWAARD, genaamd *Wolfsweerd*, gelegen bij de stad *Wageningen*, groot ongeveer 20 Bunders. En,

Een uitgebreid valbaar DENNENBOSCH, gelegen bij *Bennekom*, groot ruim 30 Bunders.

Waarvan de perceelsgewijze omschrijving en dagbepaling nader zal worden bekend gemaakt.

† † † UIT DE HAND TE KOOP, voor eenen zeer civielen prijs: Drie extra fraaije KALESSEN; een NIEUW WAGENTJE; eene BAROUCHETTE met Blinden; eene fraaije KAPKARIKEL; een RUSSISCHE TROS of JAGTVOERTUIG met 2 zesjarige WILDE PAARDJES en TUIGEN, alle met Leederen Kappen en eenige met wit en geel Pleet uitgemonsterd. — Te bevragen bij *E. TRAANBOER*, Mr. Smid in de Koningstraat te *Arnhem*; brieven franko.

† † † De Ondergeteekende heeft de eer het geachte Publiek bekend te maken, dat zij met eene Kraam, bevattende een schoon assortiment MODEWAREN, geplaatst is in de buitenste rij, met den rug tegen het Gouvernements-Gebouw; zij belooft elk een naar genoegen te zullen bedienen.

Mdm. GAUTIER, van *Gend*.

† † † De Weduwe *DE JONG* is alhier gearriveerd met eene buitengewoon groote WAFELKRAAM, staande op de St. Jansplaats, te *Arnhem*, bakt WAFELEN van 60 en van 30 Centen het Dozijn; tapt WYN, PUNSCH en LIKEUREN. Verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

§ § § Het ZINNEBEGOOCHELEND KABINET, waarin de WITTE DAME, ook te zien is, zal open zijn gedurende de *Arnhemsche Kermis*, van 's morgens 10 tot 's avonds 10 uren; er zal om de 2 dagen verandering zijn van PANORAMA'S. Omdat dit geheele Kabinet, wat er heel in eens kan bezigtigd worden, zijn de prijzen zeer matig gesteld voor 30 Centen de persoon; men kan zich ook abonneren voor de geheele Kermis, voor eene gulden de persoon. Dit Kabinet doet in alles zoo goed zijn effekt bij den dag als bij den avond. Militairen, Kinderen en Dienstboden betalen half geld, doch alleen bij dag.

F. MARTIN.

† † † Er wordt gevraagd in eene nieuw aan te leggen, meer dan winstgevende, Fabriek, waartoe reeds van de respective Koninklijke Regering permissie is verleend, een solide PERSOON, die een Kapitaal van 2 à 3000 gulden zoude kunnen aanbrengen; daarbij niet onervaren is in het vak van Koophandel en eenigzins mede werkzaam wenschte te zijn. De Vrager kan zich nader door de voldoendste bewijzen legitimeeren. Hierop reflecterende gelieven zich ten *spoedigste*, in franco brieven, onder lett. G. N. of in persoon, te adresseren bij den Heer *THEODOR BUNING*, in de Hezelstraat te *Nijmegen*.

BERIGT AAN DE LIEFHEBBERS DER BOTANIE.

FLORA BATAVA,

Of Afbeelding en Beschrijving van *Nederlandsche Gewassen*, door *J. KOPS*, Hoogleeraar te *Utrecht*, en *H. C. VAN HALL*, Hoogleeraar te *Groningen*. Van dit werk zijn reeds uitgegeven ruim 400 platen, kostende in quarto ruim *f* 200, en in octavo ruim *f* 100. Hetzelve wordt op nieuw van het begin af bij inteekening aangeboden, door de uitgevers *J. C. SEPP EN ZOON*, Boekhandelaars te *Amsterdam*, zijnde hiervan een berigt alom gratis te bekomen.

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPY.

Bepaling der afvaart, gedurende de maand Augustus 1829.

Van *Rotterdam* naar *Nijmegen*: § Van *Nijmegen* naar *Rotterdam*:
Zondag 30 's morgens 4 ure § Zaturdag 29 's namidd. 2 ure
Maandag 31 's morgens 4 ure § Zondag 30 's namidd. 2 ure

Van *Nijmegen* naar *Keulen*:
Zondag 30 's namidd. 4 ure § Maandag 31 's namidd. 4 ure

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*: § Van *Arnhem* naar *Rotterdam*:
Elken Zondag 's morgens ten 6 ure § Elken Maandag 's morg. ten 6 ure

Men kan informatien bekomen bij de Agenten van voornoemde *Maatschappij*, de Heeren *VAALMAN* en *TRIEBELS*, te *Nijmegen* en bij den Heer *B. BLECKMANN* te *Arnhem*.

Alle dagen varen de Stoombooten tusschen *Rotterdam* en *Antwerpen*, vice versa, op bepaalde uren, als bij Biljetten is bekend gemaakt.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.